

Mands tyveaarige Arbeide, over de thermo- kemiske Forhold; det er, efter hvad de Sag- kyndige sige mig, et Førstehaands- og Før- sterangs-Arbeide. Det var imidlertid ikke det, jeg vilde dvæle ved, men derimod ved en tem- mest Opdagelse, som Professor Thomsen har foretaget en Gang, ligesom i Forbigaaende, i sin Ungdom, en Opdagelse, som allerede en Gang er bleven nævnt her i Thinget af det ærede Medlem fra Næstved (Veth), men som jeg skal tillade mig at dvæle ved en lille Smule mere. Det er den industrielle An- vendelse af det sjeldne grønlandiske Mineral, som kaldes Arholith. Jeg tror nemlig ikke, at det er de Herrer bekendt, hvilken Værdi denne Opdagelse egentlig har; men jeg vil bede dem, der interessere sig nærmere der- for, undersøge det ved Hjælp af Anmærknin- gerne til Finansloven. De ville da finde, at Staten har en aarlig Gjennemsnitsind- tægt af 110,000 Kr. af den Afgift, der svæ- res af den Arholith, der bliver brudt i Grøn- land, at, naar man summerer det Altsammen op, al den Indtægt, der heraf er skyldt ind i Statskassen, saa bliver det — ja, jeg veed ikke, om det er ganske nøiagtigt — over 2,400,000 Kr., som denne Mand ved en af sine Opdagelser har ført ind i den danske Statskasse. Forholdet er altsaa saaledes, at en af vore mest udmærkede Mænd her kommer til os og siger: Jeg ønsker ikke for min egen Skyld — for jeg er saa gammel, at jeg hellere blev paa det Sted, jeg er — men for min Videnskabs Skyld, for dens Frem- tid, at der skal ved denne Leilighed bygges et nyt Laboratorium i Stedet for dette, som er overbefolket, og hvor der — det var en Ting, jeg ikke fik nævnt før — aldeles ingen Plads er for Viderekomne. Alle de Lokaler, der ere bestemte for Viderekomne, har man nemlig efterhaanden maatte afgive, for at den rent elementære — saa at sige — Bøgeunder- visning i kemi kunde gaa sin ustandselige Gang. Naar han nu kommer til os og siger: Jeg vil gjerne have et Laboratorium, viis min Videnskab den Hæder ved denne Leilighed — og det hele Forhold dreier sig ikke om 370,000 Kr., som det ved første Diekast synes, men om en Sum af 100,000 eller maaske 150,000 Kr., jeg tør ikke nævne det saa vist — saa forekommer det mig dog, at der er Anledning til at komme denne Mand i Møde. Talen er jo ikke om at forære ham et Labo- ratorium, ikke om at give ham en Hæders- gave, men Talen er om, hvorvidt det danske Folk nu skal forære sig selv et godt og stærkt og rummeligt Laboratorium, hvor denne i allerhøjeste Grad praktiske Videnskab kan faae Leilighed til at udfolde sig paa en fyldest- gjørende Maade. Jeg synes, naar Spørgs-

maalet ligger saadan, kunne vi denne Gang se bort fra Sparommeligheden, og jeg vil næsten sige — skøndt jeg mener, at der er gode saglige Grunde for at vi netop opbygge et Laboratorium i dette Dieblit — at jeg for Thingets Skyld vilde ønske, at der ikke ret var Grund dertil, og at det var et saa tvivlsomt Spørgsmaal, som jeg et Dieblit selv troede det var, thi saa vilde der jo være Leilighed til at vise denne Mand en Paa- skjønnelse, som dette Thing ikke ved nogen anden Leilighed — ja, maaske naar han er død og borte — let faar Leilighed til at vise ham.

Jeg har nu gennemgaaet disse forskjel- lige Forhold og klarer, saa godt jeg har formaaet, Udvalgets Standpunkt, og hvis man altsaa vil følge os, vil den danske Stats Udgifter blive 970,900 Kr. til disse tre Vi- denskaber, som alle ere Videnskaber af en overordentlig, særlig praktisk Betydning, Vi- denskaber, som det netop for et Folk, der væsentlig er et Bondesfolk, er af Betydning at faae udviklede og faae frugtbargjorte. Her er Tale om at tage tre forskellige Institu- tioner, der nu staa som Plauter i et Dri- hus, trykkede fra alle Sider, ude af Stand til at udfolde sig rigtig, og plante dem ud, hvor de frit kunne udfolde sig, og de kunne være overbeviste om mine Herrer, at disse tre Planter skulle bære Frugter, som ville udbrede Lykke og Frugtbarhed vidt over Landet.

Jeg vil gjerne endnu sige et Par Ord, skøndt jeg allerede længe har lagt Beslag paa det høie Things Opmærksomhed. Jeg vil tillade mig, uagtet jeg her staa som Ordfører for det samlede Udvalg og altsaa skulde indtage et Slags neutralt og over- svævende Standpunkt at sige ned paa det jævne Gulv og staa og tale et Dieblit som Benstremand og til mine Meningsfæller her i Thinget. Jeg vil da spørge Dem, om De ikke har den samme Følelse som jeg, at det for Diebliffet langt mere end at se paa de smaa Ting gjælder om at se paa de store Ting. Jeg tror, at Demokratiets Fane altsaa længe og altsaa haardt har været rullet sammen, og vi huise tilsidst ikke ret, hvad der staaar paa den. Der staaar mange gode Ting, og jeg haaber, at vi snart skulle læse dem paa den frit udfoldede Fane og samle Fortrøstning ved at læse den guldne Skrift. Men særlig bl. A. staaar der ogsaa dette, som en af vore elskværdigste Digtere i dette Aarhundrede med dvende Haand skrev. Jeg tror det var de sidste Ord, han skrev paa noget Stykke Papir, før Døden bortrev ham. Det er J. B. Jacobsen fra Thisted, jeg tænker paa. Det Sidste, jeg